

JONGEREN IN DE PUBLIEKE RUIMTE

Mattias De Backer, gastprofessor
en postdoctoraal onderzoeker
Vrije Universiteit Brussel

INHOUD

— INHOUD

- Wat is publieke ruimte?
- Wat zoeken jongeren in de publieke ruimte?
- Hoe gebruiken jongeren de publieke ruimte?
- En ook nog dit...

— WAT IS PUBLIEKE RUIMTE?

— **WAT IS PUBLIEKE RUIMTE?**

- Straten, pleinen, parken
- Winkelcentra, terrassen, stadsfestivals, buurtfeesten, bibliotheken...

WAT IS PUBLIEKE RUIMTE?

Historisch:

- Religieus, ceremonieel en plaats van macht
- Slapen, werken, leven, onderwijzen, verkopen, vrijen

— WAT IS PUBLIEKE RUIMTE?

“Publicness is always subjective: whereas some might feel a space full of homeless persons is ‘truly public’, this sight might drive other users away. In fact, such an idealized public space may have never existed”

(Németh, 2012: 813).

WAT IS PUBLIEKE RUIMTE?

Criteria:

- Vrij toegankelijk (Carr et al., 1992)
- Een plaats van vreemden (Walzer, 1986)
- Wederzijdse zichtbaarheid (Brighenti, 2010)

WAT IS PUBLIEKE RUIMTE?

Tendensen:

- Plaats van passage
- Neutraliteit
- Cooperative motility (Lofland, 1998)
<> tijdelijk toeëigenen door jongeren (en andere groepen)

— WAT ZOEKEN JONGEREN IN DE PUBLIEKE RUIMTE?

WAT ZOEKEN JONGEREN IN DE PUBLIEKE RUIMTE?

Luca (13): "We hangen rond, we praten met vrienden. Vaak hebben we chips en frisdrank en kunnen we tot laat rondhangen. Het geeft ons de kans om wat stoom af te blazen na de les. Als we rondhangen, leren we dingen. We komen hier graag terug omdat het hier rustig is, omdat we ons hier op ons gemak kunnen voelen, kunnen praten... Er is niemand die ons lastig valt."

WAT ZOEKEN JONGEREN IN DE PUBLIEKE RUIJITE?

Rayane (17, m): "Ik hang niet echt rond. Ik ga meestal naar buiten om te voetballen of gewoon om met wat vrienden te praten als het mooi weer is. Soms ook met mijn neefje."

WAT ZOEKEN JONGEREN IN DE PUBLIEKE RUIMTE?

- Kinderen <> Jongeren <> Volwassenen
- Peers
- Vier milieus van socialisatie

WAT ZOEKEN JONGEREN IN DE PUBLIEKE RUIJMTE?

- Thuis, school, georganiseerde vrijetijd: privé, minder toegankelijk, minder zichtbaar, minder vreemden
- Publieke ruimte: publiek, toegankelijk, zichtbaar, vreemden

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

Conflicten

- Faiza (18, f) klaagt over jongens of jonge mannen die haar aanspreken.
- Younes (11, m): “het skatepark 's nachts, want dan zijn er gekke mensen die maar wat doen. Eigenlijk vermijd ik allerlei plekken 's nachts.”

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

vs. vermijden van conflicten

- Ik: "Gebeurt het soms dat iemand anders jouw hangplek heeft ingenomen?"
- Hicham (18, m): "Ja."
- Ik: "En wat doe je dan?"
- Hicham: "Niets. Ergens anders heen gaan."

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

The high concentration of individuals in the park requires a more or less clear-cut division of the space into distinct zones. The activities and groups are not distributed equally across the individual areas. Each area is natural and spontaneous – in the sense that it does not result from an institutional breakdown – at the same time as it is based on customs, that is, indicative of singular ways of life. (...) Some locations are used solely for a given activity or by a given group; others accommodate different activities and groups at the same time.

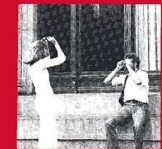
(L'Aoustet & Griffet, 2004: 176)

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

The Social Life of Small Urban Spaces

William H. Whyte

Project for Public Spaces

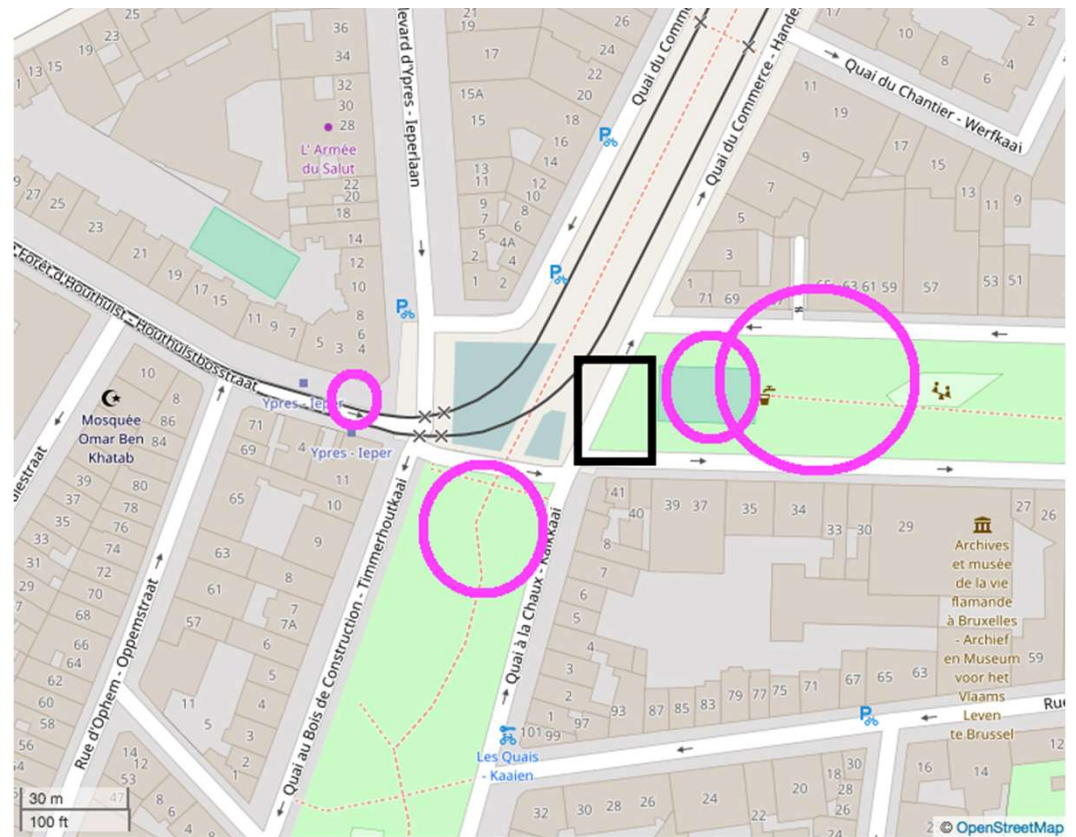

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

- Seating
- Location to the street
- Sun
- Activities
- Water
- Trees
- Triangulation
- Height
- Access
- Maintenance

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

	Belvédère	Backstage Belvédère	Secret Place
View	X	X	
Elevation	X	X	
Sitting space	X	X	X
Shelter	X	X	X
Activity	X	X/-	
Access	X	X/-	
Centrality	X		
Dominance	X	X	XX
Maintenance	X	X	

'SECRET PLACE'

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE?

Places away from authority	outdoors, woods, fields, streets
Places to be with friends	woods, parks, play areas, streets, local shops, sports centres, town centre shopping mall, friend's house, own house
Places for adventure	woods, local lake, streets, back alleys, underpasses, building site, derelict land
Places for solitude	woods, bedroom, backyard, garden

Figure 39: Favourite places of teenagers (Source: Matthews et al., 1998: 198)

— LOOSE SPACE

LOOSE SPACE

LOOSE SPACE

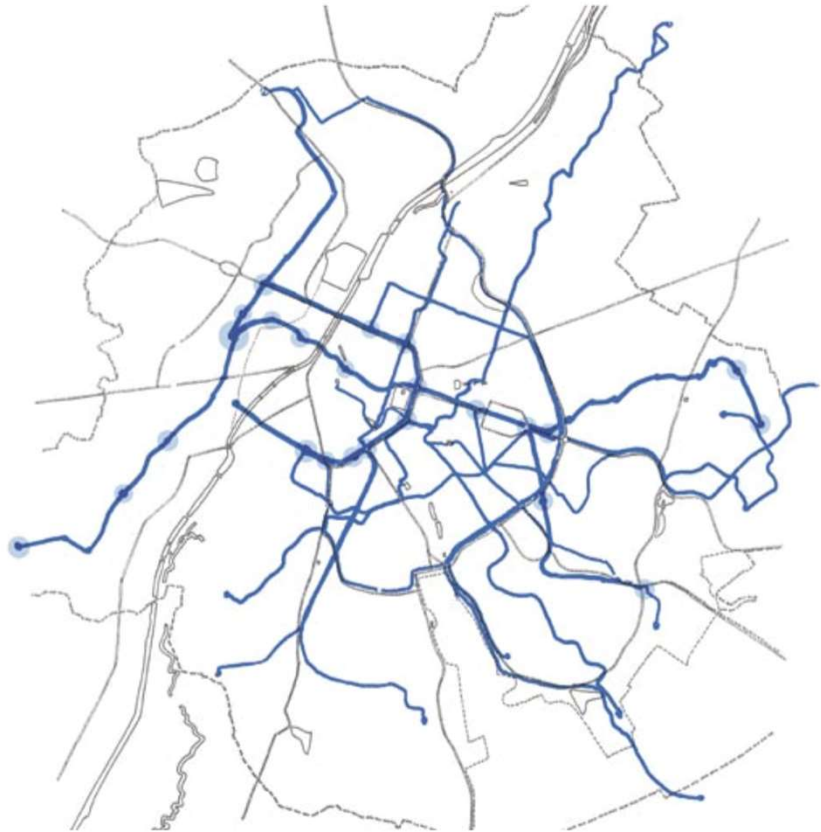

— EN OOK NOG DIT...

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE? - KLASSE

Figure 57: Use of public transport by Etterbeek youth (Source: Calliez et al, 2008)

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE? - KLASSE

Figure 56: Use of public transport by youth from Anderlecht (Source: Cailliez et al., 2008)

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE? - KLASSE

The inhabitants of the Gentsesteenweg have as their ultimate horizon De Beurs. It is the incarceration of the imagination and perception of space; a non-mastering of the spatial and the social. 'I am not in place.'

Andrea Rea (2008)

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIJITE? - GENDER

- Gzifa (19, f): “Als ik 's avonds wil uitgaan, neem ik mijn nichtje mee. Of mijn vader. Alleen ben ik altijd bang.”
- Dalila (18, f): “Ik weet wat andere jongens denken als ze twee meisjes alleen op straat zien. Dus ja, dan ga ik snel naar huis.”

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE? - GENDER

- Monifa (18, f): “gesloten kleding”
- Nouhaila (19, f): “in Brussel blijven jongens vaker in de buurt rondhangen dan meisjes.”
- Faiza (18, f): “meisjes doen iets als ze het huis verlaten, waar jongens niets doen en rondhangen.”

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE? - GENDER

- Julia (18, f): “Ze houden meisjes in de gaten. We worden niet verondersteld in de openbare ruimte te zijn.”

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE? - GENDER

[They experience] restricted mobility, reduced access to a good education, good jobs, economic security and a capacity to consume; uncertain social futures with women; and, especially, diminished prospects for achieving a culturally normative male identity.

Brownlow (2005: 583)

HOE GEBRUIKEN ZE DE PUBLIEKE RUIMTE? - GENDER

The cool pose is designed to render the black male visible and to
empower him

Majors and Billson (1993: 5)

**HOE
GEBRUIKEN ZE
DE PUBLIEKE
RUIMTE?
- ETNICITEIT**

EN DIT...

CONTRADICTIES

- Marouane (15, m): “Soms als we te luidruchtig zijn, gooien mensen eieren of plastic flessen uit de flatgebouwen en roepen ze dat we stil moeten zijn.”
- Ahmed (18, m): “Een buurt zonder overlast wordt een dorp. We moeten meer overlast hebben!”

EINDE

Vragen?

mattias.de.backer@vub.be

Of kom me vinden in de Open
Space

